Verkorte uitgave kwalificatiedossier

Bedrijfsautotechniek

Bedrijfsautotechnicus | Eerste Bedrijfsautotechnicus | Technisch Specialist Bedrijfsauto's

In deze verkorte uitgave vind je de belangrijkste onderdelen uit het kwalificatiedossier Bedrijfsautotechniek. In het kwalificatiedossier staan de eisen waaraan je als beginnend beroepsbeoefenaar moet voldoen, na afronding van je beroepsgerichte opleiding.

Zowel voor de opleiding als voor de examens wordt informatie uit de kwalificatiedossiers gebruikt. Kwalificatiedossiers worden opgesteld door het kenniscentrum, in samenwerking met bedrijfsleven/de branche en het onderwijsveld.

Deze verkorte uitgave geldt voor deelnemers die vanaf schooljaar 2011-2012 starten met hun opleiding. De complete kwalificatiedossiers zijn te vinden op **www.kwalificatiesmbo.nl**.

Kwalificaties

In het kwalificatiedossier Bedrijfsautotechniek zijn de volgende kwalificaties beschreven:

Kwalificatiedossier Bedrijfsautotechniek

niveau	kwalificatie	crebo
2	Bedrijfsautotechnicus	93440
3	Eerste Bedrijfsautotechnicus	93450
4	Technisch Specialist Bedrijfsauto's	93460

Werken in de Bedrijfsautotechniek

Bedrijfsautotechnici werken bij truckdealers, universele bedrijfsautobedrijven, maar ook bij transportbedrijven. Het werk gebeurt meestal in de werkplaats, maar soms ook op locatie (bij pech onderweg). Bedrijfsautotechnici voeren technische werkzaamheden uit aan trucks, zoals standaard onderhoudsbeurten, reparaties, het afleveringsklaar maken van nieuwe en gebruikte bedrijfsauto's, montage van allerlei accessoires en het aanpassen van bedrijfsauto's voor bijzondere doeleinden. Ook de administratie van de dagelijkse werkzaamheden hoort erbij. In het bedrijfsautobedrijf vinden de werkzaamheden plaats op drie verschillende niveaus.

Niveau 2
Als Bedrijfsautotechnicus voer je standaard onderhoudsbeurten uit en eenvoudige reparaties. Je controleert en vervangt onderdelen en stelt deze indien nodig af. Je assisteert bij keuringen en inspecties aan trucks.

Niveau 3
Als Eerste Bedrijfsautotechnicus voer je complexere onderhoudsbeurten en reparaties uit. Op locatie ben je zelf verantwoordelijk voor het opsporen en verhelpen van storingen. Je monteert accessoires en voert aanpassingen uit aan een truck. Je wisselt informatie uit met de klant/chauffeur bij storingen en over de uitgevoerde werkzaamheden. Je begeleidt leerlingen en minder ervaren collega's en je bent eindverantwoordelijk voor hun werk.

Niveau 4
Als Technisch Specialist Bedrijfsauto's ben je gespecialiseerd in complexe diagnoses en reparaties. Je bent de man voor de 'vage' klachten. Je zoekt creatief naar oplossingen en je bent analytisch ingesteld. Je weet alles van communicatie- en regelsystemen in een bedrijfsauto. Je wisselt technische informatie uit met externe specialisten en leveranciers en je deelt deze informatie met je collega's. Je bent vanuit je specialisme een aanspreekpunt voor de klant.

Typerende beroepshouding

In de bedrijfsautotechniek heb je een klantgerichte, service-gerichte en lerende instelling. Je bent een echte 'teamplayer'. Dat betekent dat je flexibel inzetbaar bent als er tijdelijk ander werk moet worden verricht.
Je hebt goede communicatieve vaardigheden en je bent gericht op werken volgens de hoogst mogelijke kwaliteitsnorm. Daarbij mag je echter de productiviteit niet uit het oog verliezen. Je werkt accuraat en met oog voor detail. Het bedrijf verlangt van de technische medewerkers ook het vermogen om prioriteiten te kunnen stellen en een sterk verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van de bedrijfsauto van de klant. Denk bijvoorbeeld maar aan de risico's van niet goed aangedraaide wielbouten. Van groot belang is verder dat je geen 9 tot 5 mentaliteit hebt en dat je doorgaat tot de klus geklaard is. Bedrijfsauto's moeten rijden; stilstaan kost geld. De werkzaamheden zijn voor een groot deel fysiek van aard. Je moet dus gewoon 'handig' zijn en goed met gereedschap kunnen omgaan.

Kerntaken en werkprocessen

Hiernaast zie je de kerntaken en werkprocessen voor de Bedrijfsautotechnicus (BAT) niveau 2, de Eerste Bedrijfsautotechnicus (EBAT) niveau 3 en de Technisch Specialist Bedrijfsauto's (TSB) niveau 4.
Kerntaken zijn de belangrijkste werkzaamheden van een beroepsbeoefenaar, werkprocessen zijn de afzonderlijke onderdelen of fasen van een kerntaak.

Competenties

In het kwalificatiedossier zijn ook de competenties beschreven. Met behulp van competenties kan op school en in de praktijk worden beoordeeld of je als beroepsbeoefenaar de kerntaken en werkprocessen daadwerkelijk goed beheerst. De uitwerking van de competenties, de zogenaamde prestatie-indicatoren, beschrijven het zichtbare gedrag. Hiernaast zie je een beknopte samenvatting van de belangrijkste competenties uit het dossier. De volledige beschrijving kun je vinden in **deel C** van het kwalificatiedossier.

Taal en rekenen

In het kwalificatiedossier zijn behalve de beroepseisen ook eisen en profielen opgenomen voor taal en rekenen. Deze eisen gelden landelijk vanaf schooljaar 2011-2012.

Kerntaken en werkprocessen

Kerntaak 1	BAT	EBAT	TSB
Voert onderhoud uit aan bedrijfsauto's			
Bereidt onderhoudsopdracht aan bedrijfsauto voor	•	•	
Voert inspectie uit aan bedrijfsauto	•	•	
Voert preventief onderhoud uit aan bedrijfsauto	•	•	
Monteert accessoires aan bedrijfsauto	•	•	
Voert technische aanpassingen uit aan bedrijfsauto	•	•	
Controleert zijn onderhoudswerkzaamheden en rondt opdracht af	•	•	
Ondersteunt en instrueert leerlingen en collega's bij onderhoudswerkzaamheden		•	
Geeft technische toelichting aan de klant over onderhoud aan klant/chauffeur		•	
Kerntaak 2			
Voert reparaties uit aan bedrijfsauto's			
Bereidt reparatieopdracht in werkplaats of op locatie voor	•	•	•
Voert reparatie uit aan bedrijfsauto in werkplaats	•	•	•
Stelt diagnose aan bedrijfsauto op locatie	•	•	•
Voert (nood)reparatie uit aan bedrijfsauto op locatie	•	•	•
Controleert zijn reparatiewerkzaamheden en rondt opdracht af	•	•	•
Ondersteunt en instrueert leerlingen en collega's bij reparatiewerkzaamheden		•	•
Geeft technische toelichting en advies over reparatie aan klant/chauffeur	•	•	•
Draagt zorg voor kennisdeling over reparatieaangelegenheden binnen het bedrijf		•	•
Kerntaak 3			
Stelt diagnose aan bedrijfsauto's			
Bereidt diagnoseopdracht voor		•	•
Stelt diagnose aan bedrijfsauto in werkplaats		•	•
Controleert zijn diagnosewerkzaamheden en rondt opdracht af		•	•
Ondersteunt en instrueert collega's bij diagnosestellen in werkplaats			•
Begeleidt collega bij diagnosestellen op locatie			•
Draagt zorg voor kennisdeling over diagnoseaangelegenheden binnen het bedrijf		•	•

Competenties

Kwalificatie	Competentie	Zichtbaar gedrag (prestatie-indicatoren)
niveau 2 en 3	Begeleiden	Herkent wanneer leerlingen/collega's vastlopen bij hun taken en biedt de nodige ondersteuning opdat zij zelfstandig verder kunnen
	Creëren en innoveren	Toont zich vindingrijk wanneer accessoires afwijken van de gewenste montageplaats en komt met bruikbare alternatieven
	Leren	Neemt zelf initiatieven om ontwikkelingen op bedrijfsautotechnisch gebied op peil te houden
niveau 2, 3 en 4	Beslissen en activiteiten initiëren	Neemt op eigen initiatief beslissingen bij het uitvoeren van de 24-uurs hulpdienst, opdat de veiligheid gewaarborgd is en de chauffeur zo snel mogelijk zijn weg kan vervolgen
	Samenwerken en overleggen	Raadpleegt de werkplaatsreceptie of een leidinggevende bij onduidelijkheden over de opdracht of werkorder, overlegt tijdens de taakuitvoering over acties en taakverdeling
	Presenteren	Geeft na onderhoud een duidelijke toelichting aan de klant/chauffeur, beantwoordt vragen en geeft tips en adviezen
	Formuleren en rapporteren	De uitgevoerde werkzaamheden aan een reparatie, de arbeidstijd en de gebruikte materialen rapporteren op een werkorder
	Vakdeskundigheid toepassen	Begrijpt de onderhoudsopdracht, geeft blijk van inzicht in de noodzaak van de te verrichten werkzaamheden, draagt kennis en ervaring over op collega's
	Materialen en middelen inzetten	Kiest de juiste materialen, gereedschappen en testapparatuur en zet deze efficiënt en doelmatig in
	Analyseren	Vergelijkt de gemeten voorgeschreven (fabrieks)waarden, legt relaties tussen oorzaak en gevolg, vertaalt de resultaten naar een conclusie
	Onderzoeken	Verzamelt informatie over het onderhoud of de reparatie bij collega's, bij de klant of in handboeken
	Plannen en organiseren	Schakelt op tijd de juiste collega's in bij diagnosewerkzaamheden opdat de oorzaak van de storing snel en efficiënt wordt gevonden
	Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten	De klanttevredenheid in de gaten houden, door de klant/chauffeur te vragen of hij tevreden is met het resultaat van de reparatie
	Kwaliteit leveren	Voert volgens de kwaliteitseisen preventief onderhoud uit, controleert zijn uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden
	Instructies en procedures opvolgen	Volgt instructies volgens checklists en fabrieksdocumentatie op, evenals aanwijzingen van de leidinggevende
	Omgaan met verandering en aanpassen	Blijft zorgvuldig werken wanneer benodigde middelen ontbreken, opdat een noodreparatie toch kan worden uitgevoerd
	Met druk en tegenslag omgaan	Blijft onder (tijds)druk zijn eigen werkzaamheden geconcentreerd en zorgvuldig uitvoeren
	Gedrevenheid en ambitie tonen	Meldt zich enthousiast en vrijwillig aan als assistent voor de 24-uurs-hulpdienst

De Bedrijfsautotechnicus *in de praktijk*

Een chauffeur komt bij de werkplaatsreceptie voor een kleine onderhoudsinspectie aan zijn truck. De serviceadviseur maakt de werkorder aan, neemt de sleutel van de truck in ontvangst, kijkt welke bedrijfsautotechnicus beschikbaar is en geeft hem de werkorder. Die begint met het inklokken op de werkorder. Er moet straks immers exact bepaald kunnen worden hoe lang de klus geduurd heeft. Dan rijdt hij de truck de werkplaats in. Vervolgens maakt hij een print van de inspectiechecklist. Dan draait hij de carterplug en de oliefilters los. Terwijl de afgewerkte motorolie in de opvangbak stroomt, voert hij een visuele controle onder de auto uit. Hij let daarbij in het bijzonder op olielekkages van het aandrijfsysteem, de toestand van het veersysteem, de aandrijfassen, de uitlaat, de aandrijfriemen en het remsysteem. Tevens controleert hij de bandenspanning en het olieniveau van versnellingsbak en differentieel(s). Vervolgens haalt hij bij het magazijn de benodigde onderdelen voor de onderhoudsbeurt. Hij draait de carterplug met een nieuwe ring terug in het carter, vervangt de oliefilters en brengt het oliepeil op het juiste niveau. Vervolgens controleert hij de niveaus van de koelvloeistof, de ruitenwisservloeistof, de toestand van de remmen en de verlichting. Ook controleert hij de vloeistoffen van het centrale smeersysteem, de stuurbekrachtiging en het niveau van de versnellingsbak- en differentieelolie. Tot slot vervangt hij het interieurfilter, reset hij de service-interval en vult hij het onderhoudsboekje in. Hij vinkt alle uitgevoerde werkzaamheden af op de checklist, ruimt de gebruikte gereedschappen op en rijdt de truck weer naar buiten. Hij klokt uit op de werkorder en geeft door aan de serviceadviseur dat de auto klaar is.

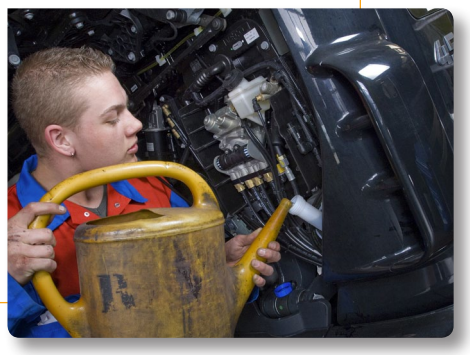

De Technisch Specialist Bedrijfsauto's *in de praktijk*

Een klant heeft de servicedienst van het bedrijf gebeld met de mededeling dat de laadklep van zijn truck open blijft staan. Hij kan dus niet verder rijden. De serviceadviseur geeft de melding door aan de technisch specialist. Die belt op zijn beurt met de chauffeur om te vernemen wat er precies aan de hand is.

Het stellen van de juiste vragen is namelijk een belangrijk onderdeel van het diagnosestellen, en dus van de taak van een technisch specialist. Allereerst moet hij natuurlijk precies weten over welk merk en type laadklep het gaat. Dan wil hij weten wat precies de klacht is en wanneer die optreedt. Zo kan hij erachter komen of het een elektrisch, mechanisch of hydraulisch probleem is. Hij vraagt de chauffeur achtereenvolgens om visueel de bewegende delen en het hydraulisch systeem na te lopen, te controleren en enkele eenvoudige tests uit te voeren. Dit levert niets op en lijkt allemaal in orde te zijn. De technisch specialist concludeert dat het dan waarschijnlijk om een elektrische storing gaat. Hij moet er dus zelf heen. Voordat hij in de servicewagen stapt, verzamelt hij alle onderdelen, gereedschappen, schema's en andere documentatie die hij mogelijk nodig kan hebben. Beter te veel bij je dan te weinig, geldt in dergelijke gevallen. Bij het pechgeval aangekomen, gaat hij eerst het elektrische circuit van het laadklepsysteem doormeten, te beginnen bij de zekeringen. Op zijn speurtocht door het circuit stuit hij op een relais dat niet de juiste meetwaarde geeft. Om dit te controleren vervangt hij het relais door een nieuw exemplaar dat hij bij zich heeft. De laadklep doet het weer. Nadat hij heeft vastgesteld dat de rest van het elektrische circuit in orde is en de laadklep goed blijft functioneren, sluit hij alles af en pakt zijn spullen weer in. De chauffeur kan weer verder en de technisch specialist kan weer terug naar zijn bedrijf. Bij thuiskomst noteert hij de gebruikte onderdelen en de bestede tijd en geeft dit door aan de receptie.

innovam EDUCATION
moves you forward

Postbus 2360, 3430 DV Nieuwegein | T (030) 608 77 59 | kwalificatiedossiers@innovam.nl | www.innovam.nl